

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2013 M. RUGSĖJO 13 D. NUTARIMO NR. O3-367 „DĖL VALSTYBĖS REGULIUOJAMŲ KAINŲ GAMTINIŲ DUJŲ SEKTORIUJE NUSTATYMO METODIKOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2014 m. balandžio 14 d. Nr. O3-104
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 50 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsniu, Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1354 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Dujų ir elektros departamento Dujų skyriaus 2014 m. balandžio 4 d. pažymą Nr. O5-85 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimo Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“, Komisija n u t a r i a:

Pakeisti Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodiką, patvirtintą Komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 „Dėl Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodikos patvirtinimo“:

1. Pakeisti 3 punktą ir išdėstyti jį taip:

„3. Metodika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymu, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymu, Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1354 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir Europos Sąjungos teisės aktų reikalavimais.“

2. Papildyti 4 punktą ir išdėstyti jį taip:

„**Metinės sąnaudos** – suskaičiuotos ekonomiškai pagrįstos (būtinios) reguliuojamos paslaugos sąnaudos vienerių metų laikotarpiui.“

„**SGD perkrova** – suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo operatoriaus teikiamos paslaugos, apimančios SGD krovą į SGD terminalą, jų laikiną saugojimą SGD terminale ir SGD iškrovimą iš SGD terminalo į laivus, gabenančius SGD.“

3. Papildyti 5.5 punktu ir išdėstyti jį taip:

„5.5. nurodytos Metodikos VI skyriaus III skirsnyje – lygios sąnaudoms, patirtoms tiekiant suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinąjį kiekį, įskaitant paskirtojo tiekėjo maržą.“

4. Pakeisti 7 punktą ir išdėstyti jį taip:

„7. SGD perkrovos paslaugos kaina nustatoma penkeriems metams, gamtinių dujų sistemos balansavimo paslaugų ir paskirtojo tiekėjo kainos nustatomaos vieneriems metams, gamtinių dujų tarifai buitiniams vartotojams – kas pusę metų.“

5. Pakeisti 9 punkto pirmą pastraipą ir išdėstyti ją taip:

„9. Nustatant kainų viršutinę ribą ir reguliuojamų paslaugų kainas, atsižvelgiama į:“

6. Papildyti 9.2¹ punktu ir išdėstyti jį taip:

„9.2.¹ naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju – prognozuojamų sąnaudų apimties ir prognozuojamų paslaugų (produktų) kiekių pagrįstumą, išskyrus atvejus, kai atitinkamos paslaugos viršutinės ribos ar kainos apskaičiavimo formulėje nustatyta kitaip;“

7. Papildyti 10¹ punktu ir išdėstyti jį taip:

„10.¹ Planuojamus sąnaudų pokyčius gamtinių dujų įmonė turi argumentuoti. Jei gamtinių dujų įmonė nepateikia sąnaudų pasikeitimų motyvų arba jos nėra tinkamai pagrįstos, šios sąnaudos nėra pripažįstamos pagrįstomis. Naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju atsižvelgiama į prognozuojamas sąnaudas, kurias gamtinių dujų įmonė turi pagrįsti ir argumentuoti ir prognozuojamus paslaugų (produktų) kiekius, išskyrus atvejus, kai atitinkamos paslaugos viršutinės ribos ar kainos apskaičiavimo formulėje nustatyta kitaip.“

8. Pakeisti 11 punkto pirmą pastraipą ir išdėstyti ją taip:

„11. Atitinkamos bazinių sąnaudų grupės, priskirtinos paslaugai, kuri reguliuojama nustatant kainos viršutinę ribą ar kainą penkeriems metams, apimtis nustatoma:“

9. Pakeisti 11.2.5 punktą ir išdėstyti jį taip:

„11.2.5. Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2013 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. O3-316 „Dėl Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 23 ir 32 punktuose nurodytus apribojimus.“

10. Papildyti 11.9.3¹ punktu ir išdėstyti jį taip:

„11.9.3¹ Remiantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, SGD terminalo operatorius ar projekto įgyvendinimo bendrovė paskirtajam tiekėjui atlygina patirtas tiesiogines sąnaudas, susijusias su gamtinių dujų, skirtų SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, tiekimu į SGD terminalą dujinti. Šios sąnaudos vertinamos kaip pagrįsta SGD terminalo operatoriaus ar projekto įgyvendinimo bendrovės investicijų dalis ir yra nustatomos kaip paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo patirtos tiesioginės sąnaudos, susijusios su:

11.9.3.¹1. gamtinių dujų kiekio, sunaudoto atliekant SGD terminalo paleidimo derinimo darbus, įsigijimu, įskaitant ir gamtinių dujų sunaudojimą technologinėms reikmėms, išdujinimo proceso metu;

11.9.3.¹2. skirtumu dėl gamtinių dujų, nesunaudotų atliekant SGD terminalo paleidimo darbus, pardavimo už mažesnę nei šių dujų įsigijimo kainą.“

11. Papildyti 11.9.3² punktu ir išdėstyti jį taip:

„11.9.3.² Gamtinių dujų, skirtų SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, įsigijimo kaina ($T_{GD,B}$) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{GD,B} = \frac{(S_T + S_F + S_{KT})}{Q_B} + T_{GD} + ((T_{GD} \times 0,0075) - (T_{GD} - 1100) \times 0,008); \quad (\text{Lt/tūkst. m}^3)$$

čia:

S_T – gamtinių dujų kiekio, skirto SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, transportavimo sąnaudos, įskaitant jūrų uostų rinkliavų, draudimo bei kitas pagrįstas, su gamtinių dujų kiekio transportavimu susijusias, sąnaudas (Lt);

S_F – tiesioginiai finansavimo kaštai, reikalingi įsigyti bei realizuoti gamtinių dujų kiekį SGD terminalo paleidimo derinimo darbams (Lt);

S_{KT} – tiesioginės konsultacinės, teisinės bei kitos pagrįstos veiklos sąnaudos, patirtos dėl gamtinių dujų kiekio SGD terminalo paleidimo derinimo darbams įsigijimo bei realizavimo (Lt);

Q_B – gamtinių dujų kiekis, skirtas SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, tūkst. m³;

T_{GD} – gamtinių dujų, skirtų SGD terminalo paleidimo derinimo darbams, pirkimo kaina, nustatoma remiantis gamtinių dujų pirkimo–pardavimo sutartyse nustatytomis formulėmis ar konkrečiomis kainomis, Lt/tūkst. m³;

0,0075 ir 0,008 – gamtinių dujų kainų svyravimus įvertinantys koeficientai;

1100 – bazinė gamtinių dujų pirkimo kaina, Lt/tūkst. m³.“

12. Papildyti 11¹ punktu ir išdėstyti jį taip:

„11.¹ Atitinkamos metinių sąnaudų grupės, priskirtinos paskirtojo tiekėjo paslaugai, kurios reguliuojama kaina nustatoma vieneriems metams, apimtis nustatoma:

11.¹1. Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

11.¹1.1. metų, kuriems nustatoma kaina, pradžiai esančių atitinkamai paslaugai priskirtų ilgalaikio turto vienetų priskaitytiną metinę nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudų sumą;

11.¹1.2. Komisijos nustatyta tvarka suderintas ir įvykdytas investicijas;

11.¹1.3. koreguojančias nusidėvėjimo (amortizacijos) sumas, priskirtinas atitinkamai paslaugai, kurios turi būti nustatytos, jei praėjusio laikotarpio metu gamtinių dujų įmonė dėl kokių nors pagrįstų priežasčių turėjo faktinių nusidėvėjimo sąnaudų nukrypimų nuo su Komisija suderintų;

11.¹1.4. planuojamus ilgalaikio turto vienetų nurašymus, perleidimus;

11.¹1.5. Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2013 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. O3-316 „Dėl Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, 23 ir 32 punktuose nurodytus apribojimus.

11.¹1.6. Komisija vertina nusidėvėjimo sąnaudų panaudojimą. Vykdydama investicijas atitinkamoje veikloje dujų įmonė pirmiausiai turi panaudoti lėšas, sukauptas nusidėvėjimo sąnaudoms šioje veikloje dengti.

11.¹2. Remonto, priežiūros, eksploatavimo sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

11.¹2.1. praėjusių trejų reguliavimo metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

11.¹2.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą, pateikiant per reguliavimo periodą numatomų remontų planus ir investicijas;

11.¹2.3. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

11.¹2.4. planuojamas pagrįstas ir būtinas remonto, priežiūros, eksploatavimo sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 11.¹2.2 ir 11.¹2.3 punktais bei į infrastruktūros techninės priežiūros reikalavimus, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.

11.¹3. Personalo sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

11.¹3.1. praėjusių trejų reguliavimo metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų apimtį ir darbuotojų skaičių, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės metinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

11.¹3.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą;

11.¹3.3. darbuotojų skaičiaus pokyčio poreikį;

11.¹3.4. Finansų ministerijos skelbiamą ateinančių vienerių metų prognozuojamą vidutinį darbo užmokesčio pokytį, įvertinus efektyvumo rodiklį, kuris yra lygus pusei prognozuojamos metinės infliacijos dydžio, tačiau ne didesnis nei 3 proc., kuris nustatant kainą vėlesniems reguliavimo metams yra pakoreguojamas atsižvelgiant į faktinį Statistikos departamento skelbiamą darbo užmokesčio augimą;

11.¹3.5. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

11.¹3.6. teisės aktus privalomojo socialinio draudimo ir garantinio fondo įmokų dydžiui nustatyti;

11.¹3.7. planuojamas pagrįstas ir būtinas personalo sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 11.¹3.2, 11.¹3.3, 11.¹3.5 ir 11.¹3.6 punktais, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.

11.¹4. Mokesčių sąnaudų atveju – vadovaujantis galiojančiais mokesčius reglamentuojančiais teisės aktais. Šios sąnaudos skaičiuojamos įvertinant metams prieš kainų nustatymą priskaitytinas sąnaudas ir per artimiausius vienerius metus planuojamas pagrįstas mokesčių sąnaudas.

11.¹5. Administracinių sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

11.¹5.1. praėjusių trejų metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

11.¹5.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą;

11.¹5.3. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

11.¹5.4. planuojamas pagrįstas ir būtinas administracines sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 11.¹5.2 ir 11.¹5.3 punktais, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.

11.¹6. Rinkodaros ir pardavimų sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

11.¹6.1. praėjusių trejų metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

11.¹6.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius, pagrįstumą;

11.¹6.3. Komisija gali atsižvelgti į gerą praktinį pavyzdį turinčių palyginamų ar analogiškų gamtinių dujų įmonių lyginamosios analizės duomenis, taip pat įvertinti istorinių faktinių tos pačios gamtinių dujų įmonės sąnaudų rodiklių pasikeitimo priežasčių pagrįstumą;

11.¹6.4. planuojamas pagrįstas ir būtinas rinkodaros ir pardavimų sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 11.¹6.2 ir 11.¹6.3 punktais, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.

11.¹7. Remiantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, finansinių sąnaudų atveju atsižvelgiama į planuojamus įmonės atitinkamos veiklos finansinius įsipareigojimus, vykdamą įmonės reguliuojamą veiklą. Planuojamoms paskoloms taikoma faktinė arba prognozuojama palūkanų norma. Palūkanų norma, įvertinus faktinę skolintų lėšų valiutą, negali būti didesnė už paskutinių dvylikos mėnesių, prieš pateikiant Komisijai duomenis, Lietuvos banko paskelbtą nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams suteiktų naujų paskolų litais arba eurais, kurių trukmė iki vienerių metų, palūkanų normų aritmetinį vidurkį.

11.¹8. Kitų paskirstomų sąnaudų atveju atsižvelgiama į:

11.¹8.1. praėjusių trejų metų Komisijos nustatytą ir (ar) vidutinę faktinę šių sąnaudų metinę apimtį. Jeigu gamtinių dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo efektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metų operacinės sąnaudos (OPEX) buvo mažesnės už Komisijos nustatytas, – atsižvelgiama į faktinę pagrįstą šių sąnaudų metinę apimtį, įvertinus suderintas su Komisija ir įvykdytas / neįvykdytas investicijas. Jeigu gamtinių

dujų įmonė per praėjusius trejus reguliavimo metus dirbo neefektyviai, t. y. praėjusių trejų reguliavimo metu operacinės sąnaudos (OPEX) buvo didesnės už Komisijos nustatytas ir gamtinių dujų įmonė nepagrindė šio viršijimo, – atsižvelgiama į Komisijos nustatytą šių sąnaudų metinę apimtį;

11.¹8.2. priežasčių, kurias gamtinių dujų įmonė nurodė kaip lemiančias šių sąnaudų apimties pokyčius ar naujų sąnaudų atsiradimą, pagrįstumą;

11.¹8.3. planuojamas pagrįstas ir būtinas kitas paskirstomas sąnaudas, kurios įvertinamos, remiantis Metodikos 11.¹8.2 ir 11.¹8.3 punktais, naujos reguliuojamos veiklos pradžios atveju.“

13. Pakeisti 13 punkto pirmą pastraipą ir išdėstyti ją taip:

„13. Reguluojamų kainų paslaugos metinis bazinis kiekis reguliuojamų kainų viršutinių ribų galiojimo laikotarpiu nustatomas, atsižvelgiant į realizuotiną paslaugos kiekį per vienerius reguliavimo periodo metus, įvertinus:“

14. Pakeisti 19 punktą ir išdėstyti jį taip:

„19. Gamtinių dujų perdavimo kainos gali būti diferencijuojamos pagal sistemos naudotojų grupes, gamtinių dujų perdavimo kiekį, užsakytus pajėgumus, trukmę ir gamtinių dujų tiekimo patikimumą. Nustatant bei diferencijuojant kainas, draudžiama diskriminuoti vartotojus, taikyti kryžminį subsidijavimą tarp vartotojų ar jų grupių. Diferencijuojant kainas, būtina vadovautis susidariusiomis sąnaudomis ir neviršyti kainos viršutinėje riboje nustatyto pajamų lygio.“

15. Pakeisti 29 punktą ir išdėstyti taip:

„29. Gamtinių dujų skystinimo paslaugos kainos (toliau – skystinimo kainos) viršutinę ribą sudaro:

29.1. skystinimo kainos pastovioji dalis, nustatoma kaip gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos ($D_{p,rib}$);

29.2. skystinimo kainos kintamoji dalis ($T_{s,rib,k}$).“

16. Papildyti 29¹ punktu ir išdėstyti jį taip:

„29.¹ Komisijos sprendimu nustatoma gamtinių dujų tiekimo saugumo papildoma dedamoji prie gamtinių dujų perdavimo kainos viršutinės ribos skirta:

29.¹1. SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti (D_{SGDT});

29.¹2. pastoviosioms eksploatavimo sąnaudoms, reikalingoms SGD terminalo veiklai užtikrinti, kompensuoti (toliau – saugumo dedamoji ($D_{p,rib}$)).“

17. Pakeisti 38 punktą ir išdėstyti jį taip:

„38. Nenumatytų pasikeitimų koeficientas (I_{nk}) įvertina gamtinių dujų įmonės pajamų nuokrypį nuo numatytų rodiklių, t. y. nuokrypį tarp saugumo dedamosios nustatymo metu planuotų būtinųjų sąnaudų ir faktinių pajamų, įvertinus gamtinių dujų įmonės papildomą veiklą naudojant SGD terminalo infrastruktūrą. Taikant šį koregavimo koeficientą, įvertinamos gamtinių dujų įmonės pajamos, gautos už SGD perkrovos paslaugą. Koreguojant kainų viršutines ribas, gali būti taikomas nenumatytų pasikeitimų koeficientas kitoms nenumatytoms gamtinių dujų įmonės pajamoms (sąnaudoms) koreguoti: ROI ir nusidėvėjimo sąnaudoms dėl atliekamų investicijų nuokrypio nuo ankstesnės prognozės, SGDT lėšų administravimo sąnaudoms, pajamų/sąnaudų nuokrypiui dėl valiutų kurso pasikeitimo ir kt.“

18. Papildyti 38¹ punktu ir išdėstyti jį taip:

„38.¹ SGD perkrovos paslaugos (T_{perk}) kaina nustatoma penkeriems metams ir yra skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{perk} = \frac{S_{SGDTp} + ROI_p}{Q_T} \times \frac{1}{H}; (Lt/MWh) \quad (26)$$

čia:

T_{perk} – SGD perkrovos paslaugos kaina, Lt/MWh;

S_{SGDTp} – SGD terminalo, jo infrastruktūros, būtinos SGD perkrovos veiklai vykdyti, metinės eksploatavimo sąnaudos, skaičiuojamos pagal formulę:

$$S_{SGDTp} = C_{DA} + C_M + C_P + C_T + C_A + C_S + C_O + C_{NS}, Lt, \quad (27)$$

čia:

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos;

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos;

C_P – personalo sąnaudos;

C_T – mokesčių sąnaudos;

C_A – administracinės sąnaudos;

C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos;

C_O – kitos pastoviosios sąnaudos;

C_{NS} – SGD terminalo sąnaudos, numatytos ilgalaikėmis sutartimis: plaukiojančios SGD saugyklos nuoma, eksploatavimo sąnaudos, nuomos garantijos, SGD terminalo krantinės nuoma, kitos, su skystinimo veikla susijusios ilgalaikių sutarčių pagrįstos sąnaudos, atsižvelgiant į aktualių valiutų santykio prognozę;

ROI_p – pagal Metodikos 11.9.1 punktą suskaičiuota SGD terminalo infrastruktūrinės dalies, būtinos SGD perkrovos veiklai vykdyti, investicijų grąža, Lt;

Q_T – SGD terminalo technologiniai pajėgumai per metus, tūkst. m^3 ;

H – gamtinių dujų viršutinis šilumingumas, nustatomas remiantis SGD terminalo operatoriaus pateiktais istoriniais arba prognozuojamais duomenimis, MWh/tūkst. m^3 .“

19. Pakeisti 39 punktą ir išdėstyti jį taip:

„39. Gamtinių dujų skystinimo paslaugos kainos viršutinės ribos kintamoji dalis, mokama SGD terminalo naudotojų ($T_{s,rib,k}$) skaičiuojama pagal (28) formulę:

$$T_{s,rib,k} = \frac{S_{s,k,b}}{Q_{s,b}} \times \frac{1}{H}; \quad (\text{Lt/MWh}) \quad (28)$$

čia:

$T_{s,rib,k}$ – skystinimo kainos viršutinės ribos kintamoji dalis, Lt/MWh;

$S_{s,k,b}$ – gamtinių dujų skystinimo veiklos bazinės kintamosios sąnaudos, nustatytos remiantis techniniais SGD terminalo parametrais pagal sudarytų ilgalaikių nuomos ir eksploatavimo sutarčių reikalavimus, Lt.

$Q_{s,b}$ – nustatytas skystinamų (dujinamų) gamtinių dujų bazinis metinis kiekis, tūkst. m^3 .

H – gamtinių dujų viršutinis šilumingumas, nustatomas remiantis SGD terminalo operatoriaus pateiktais istoriniais arba prognozuojamais duomenimis, MWh/tūkst. m^3 “

20. Pripažinti netekusiu galios 40 punktą:

21. Pakeisti 42 punktą ir išdėstyti jį taip:

„42. Skystinimo kainos viršutinės ribos kintamosios dalies koregavimo koeficientas K_{t+1} skaičiuojamas pagal (30) formulę:

$$K_{t+1} = 1 + X_{t+1}; \quad (30)$$

čia:

X_{t+1} – skaičiuojamas pagal (17) Metodikos formulę.“

22. Papildyti 42¹ punktu ir išdėstyti jį taip:

„42.¹ SGD terminale paslaugų teikimo metu sunaudoti SGD kiekiai technologinėms reikmėms nustatomi ir SGD terminalo naudotojams paskirstomi remiantis Naudojimosi SGD terminalu taisyklėmis.“

23. Papildyti 48 punktą ir išdėstyti jį taip:

„48. Gamtinių dujų skirstymo kainos gali būti diferencijuojamos pagal suvartojamą gamtinių dujų kiekį, galią, slėgį ir trukmę. Buitiniams vartotojams gamtinių dujų skirstymo kainos diferencijuojamos pagal suvartojamą gamtinių dujų kiekį. Nebuitiniams vartotojams – pagal gamtinių dujų kiekį ir galią. Nustatant bei diferencijuojant kainas, draudžiama diskriminuoti vartotojus, taikyti kryžminį subsidijavimą tarp vartotojų ar jų grupių. Diferencijuojant kainas, būtina vadovautis susidariusiomis sąnaudomis ir neviršyti kainos viršutinėje riboje nustatyto pajamų lygio.“

24. Pakeisti 64 punktą ir išdėstyti jį taip:

„64. Gamtinių dujų tiekimo saugumo buitiniams vartotojams, siekiant užtikrinti nenutrūkstamą gamtinių dujų tiekimą, metinės sąnaudos skaičiuojamos įvertinus:

64.1. pagrįstas sąnaudas, susijusias su gamtinių dujų atsargų kaupimu nenutrūkstamam tiekimui užtikrinti, jeigu gamtinių dujų tiekimo įmonė turi techninę galimybę atsargas kaupti pati ir pateikia tai pagrindžiančius duomenis;

64.2. sutarties dėl gamtinių dujų atsargų kaupimo nenutrūkstamam tiekimui užtikrinti, sudarytos su kita gamtinių dujų įmone, galinčia teikti šią paslaugą, nuostatas (šios sutarties kopija pateikiama Komisijai);

64.3. sutarties su gamtinių dujų laikymo įmone, registruota, veikiančia ir turinčia saugyklas bet kurioje valstybėje narėje, gamtinių dujų perdavimo sistema sujungtoje su Lietuvos Respublika, nuostatas pagal formulę (šios sutarties kopija pateikiama Komisijai):

$$S_{t \text{ saug}} = T_{GD \text{ buit}} \times Q_p \times R + Q_p \times T_{tr} + T_{GD \text{ saug}} \times Q_{\text{saug}} \times R + Q_{\text{saug}} \times T_{\text{saug}}; \quad (57)$$

čia:

$T_{GD \text{ buit}}$ – prognozuojama dujų pirkimo kaina, skaičiuojama kaip buitiniams vartotojams taikomos dujų kainos svertinis vidurkis, Lt/tūkst. m³;

$T_{GD \text{ saug}}$ – saugyklose laikomų tiekimo saugumui buitiniams vartotojams užtikrinti gamtinių dujų pirkimo kaina, Lt/tūkst. m³;

Q_p – papildomai perkamas dujų kiekis, reikalingas tiekimo saugumui buitiniams vartotojams užtikrinti, tūkst. m³;

Q_{saug} – dujų saugyklose saugojamas dujų kiekis, reikalingas tiekimo saugumui buitiniams vartotojams užtikrinti, tūkst. m³;

R – palūkanų norma, skaičiuojama pagal Metodikos 11.9.2.2 punkto nuostatas, proc.;

T_{tr} – dujų transportavimo ir saugojimo saugyklose kaina, Lt/tūkst. m³. Dujų transportavimo ir saugojimo saugyklose kaina skaičiuojama pagal galiojančias sutartis, sudarytas tarp dujas tiekiančios dujų transportavimo ir saugojimo paslaugas teikiančių dujų įmonių;

T_{saug} – dujų saugojimo kaina, nustatoma pagal galiojančias sutartis, sudarytas tarp dujas tiekiančios ir dujas saugojančios įmonės, Lt/tūkst. m³.

25. Pakeisti 67 punktą ir išdėstyti jį taip:

„67. Diferencijuojant gamtinių dujų tiekimo kainas vartotojams, turi būti atskiriamos gamtinių dujų tiekimo veiklos sąnaudos buitiniams ir nebutiniams vartotojams ir vertinami ir neviršyti kainos viršutinėje riboje nustatyto pajamų lygio.“

26. Pakeisti 68 punktą ir išdėstyti jį taip:

„68. Buitiniams vartotojams konkretūs gamtinių dujų tarifai skaičiuojami kas pusę metų pagal gamtinių dujų tarifų nustatymo metodikas. Šias metodikas parengia ir kartu su tarifų skaičiavimais Komisijai teikia gamtinių dujų įmonės.“

27. Papildyti VI skyrių III skirsniu ir išdėstyti jį taip:

„III. PASKIRTASIS GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

„71.¹ Paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo parduodamų gamtinių dujų reguliuojamiems energijos gamintojams kaina susideda iš gamtinių dujų įsigijimo kainos ir paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kainos.

71.² Gamtinių dujų įsigijimo kaina energijos gamintojams skaičiuojama, įvertinus faktines gamtinių dujų pirkimo sąnaudas ir gamtinių dujų sunaudojimą technologinėms reikmėms, patirtą SGD terminale išdujinimo proceso metu.

71.³ Paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kaina (T_{pask}) skaičiuojama pagal formulę:

$$T_{\text{pask}} = \left(\frac{S_{\text{pask}} + \Delta S_{\text{paskr}}}{Q_{\text{pask}}} \right) \times K_{t+1} + ((T_{GD} \times 0,0075) - (T_{GD} - 1100) \times 0,008) \times \frac{1}{H}; \quad (59)$$

čia:

S_{pask} – nustatytos metinės paskirtojo gamtinių dujų tiekimo sąnaudos, Lt, skaičiuojamos pagal formulę:

$$S_{\text{pask}} = C_{DA} + C_M + C_P + C_T + C_A + C_S + C_F + C_O + C_{PR} \quad (60)$$

čia:

C_{DA} – nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos;

C_M – remonto, techninės priežiūros ir eksploatavimo sąnaudos;

C_P – personalo sąnaudos;

C_T – mokesčių sąnaudos;
 C_A – administracinės sąnaudos;
 C_S – rinkodaros ir pardavimų sąnaudos;
 C_F – finansavimo sąnaudos;
 C_O – kitos paskirstytinos sąnaudos;

C_{PR} – pagrįstos paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo pasirengimo veiklai sąnaudos (toliau – pasirengimo veiklai sąnaudos), patirtos nuo paskirtojo tiekėjo paskyrimo momento, remiantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, iki paskirtojo tiekėjo veiklos pradžios. Jeigu pasirengimo veiklai sąnaudos sudaro daugiau nei 20 proc. paskirtojo tiekėjo t+1-ųjų metų veiklos sąnaudų, šios sąnaudos į kainą gali būti proporcingai įtraukiamos, Komisijai išdėstant jas per laikotarpį ne ilgesnį kaip 5 metai.

Q_{pask} – paskirtojo tiekėjo metinis gamtinių dujų kiekis, nustatytas vadovaujantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, tūkst. m^3 ;

T_{GD} – metinė gamtinių dujų pirkimo kaina, nustatoma remiantis Metodikos 12.1 punktu, Lt/tūkst. m^3 ;

0,0075 ir 0,008 – gamtinių dujų kainų svyravimus įvertinantys koeficientai;

1100 – bazinė gamtinių dujų pirkimo kaina, Lt/tūkst. m^3 ;

ΔS_{paskr} – faktinis paskutinių 12 mėn. ar trumpesnio laikotarpio skirtumas tarp privalomo SGD terminalo būtinąjį paskirstyti gamtinių dujų kiekio ir kiekio, suderinto su energijos gamintojais, įsigijimo ir realizavimo kainų skirtumo ar to kiekio saugojimo sąnaudos. Šios sąnaudos įvertinamos remiantis Metodikos 71⁴ punktu.

H – gamtinių dujų viršutinis šilumingumas, nustatomas remiantis bendrovės pateiktais istoriniais arba prognozuojamais duomenimis, MWh/tūkst. m^3 .

K_{t+1} – paskirtojo tiekimo sąnaudų koregavimo koeficientas, kuris skaičiuojamas:

$$K_{t+1} = \frac{S_{pask, fakt}}{S_{pask, progn}}; \quad (61)$$

čia:

$S_{pask, fakt}$ – pagrįstos faktinės t-ųjų metų paskirtojo tiekėjo sąnaudos, tūkst. Lt;

$S_{pask, progn}$ – prognozuotos paskirtojo tiekėjo sąnaudos t-aisiais metais, tūkst. Lt.

71.⁴ Paskirtasis gamtinių dujų tiekėjas privalomą paskirstyti, tačiau, remiantis su energijos gamintojų suderintais gamtinių dujų tiekimo grafikais, nesuvargotą SGD terminalo būtinąjį kiekį realizuoja Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo 7.2 ir 7.3 punktuose nurodytais būdais. Skirtumas, susidaręs tarp įsigijimo ir realizavimo kainų, Komisijos pripažįstamas pagrįstomis sąnaudomis, įvertinus paskirtojo tiekėjo galimybes realizuoti dujas ir ekonominį pasirinkimo pagrindimą. Jeigu paskirtasis tiekėjas Komisijai nepateikia pagrindimo, kad SGD terminalo būtinasis kiekis pagal galimybes realizuotas ekonomiškai naudingiausiu būdu, sąnaudos nėra laikomos pagrįstomis paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo sąnaudomis ir jos nėra įvertinamos, nustatant paskirtojo gamtinių dujų tiekimo kainą.

71.⁵ Paskirtajam gamtinių dujų tiekėjui pardavus didesnę nei paskirtojo tiekėjo metinį gamtinių dujų kiekį, nustatytą vadovaujantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, metinės paskirtojo gamtinių dujų tiekimo sąnaudos ($S_{pask, fakt}$) proporcingai arba kitais, su Komisija suderintais, būdais, jei jie tiksliau atspindi realią padėtį, mažinamos, remiantis Metodikos 61 formule, atsižvelgiant į paskirtojo tiekėjo parduotą gamtinių dujų kiekį nereguliuojamoje rinkoje.“

28. Papildyti 80¹ punktu ir išdėstyti jį taip:

„80.¹ Gamtinių dujų įmonė, vykdanči paskirtąjį gamtinių dujų tiekimą, ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki kainų įsigaliojimo Komisijai pateikia:

80.¹1. duomenų suvestinę paskirtojo tiekėjo kainai nustatyti, atskirai pateikiant visų teikiamų paslaugų duomenis (jei veikla minėtą laikotarpį buvo vykdoma), remiantis Metodikos 8 priedu, nurodant faktinius praėjusių 3 metų duomenis ir ateinančių vienerių metų prognozuojamus duomenis;

80.¹2. duomenis ir detalius pagrindimus apie pasirengimo veiklai sąnaudų, patirtų nuo paskirtojo tiekėjo paskyrimo momento, remiantis Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašu, iki paskirtojo tiekėjo veiklos pradžios, būtinumą;

80.¹3. aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas.“

29. Papildyti 80² punktu ir išdėstyti jį taip:

„80.² Gamtinių dujų įmonė, teikianti SGD perkrovos paslaugą, ne vėliau kaip prieš 60 dienų iki kainų įsigaliojimo Komisijai pateikia duomenis SGD perkrovos kainai nustatyti ir aiškinamąjį raštą, kuriame nurodomas detalus pateiktų duomenų pagrindimas.“

30. Papildyti 8 priedu (pridedama).

Komisijos pirmininko pavaduotojas,
laikinais vykdantis Komisijos pirmininko funkcijas

Darius Biekša

Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje
nustatymo metodika
8 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
Tinklalapis			
El. paštas			

DUOMENŲ SUVESTINĖ PASKIRTOJO GAMTINIŲ DUJŲ TIEKĖJO KAINAI NUSTATYTI

(gamtinių dujų įmonės pavadinimas)

_____ sudarymo data

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
Verkių g. 25C-1, Vilnius, LT-08223, rastine@regula.lt

Eil. Nr.	Rodiklis		Vnt	Paskirtojo gamtinių dujų tiekėjo veikla				
				Praėję reguliavimo metai			Vidurkis	Būsiami reguliavimo metai
				20__	20__	20__	20__-20__	20__
VEIKLOS RODIKLIAI								
1.	S	Reguliuojamos gamtinių dujų veiklos sąnaudos, iš viso	tūkst. Lt					
1.1.		Kintamosios sąnaudos, iš viso	"_"					
1.1.1.	C _{GP}	Gamtinių dujų įsigijimo (importo) sąnaudos	"_"					
1.1.2.	C _L	Gamtinių dujų sąnaudos dėl gamtinių dujų sunaudojimo technologinėms reikmėms	"_"					
1.1.3.	C _{KB}	Gamtinių dujų sąnaudos balansavimo reikmėms	"_"					
1.1.4.	C _K	Kitos kintamos sąnaudos (išvardinti)	"_"					
1.2.		Pastoviosios sąnaudos, iš viso	"_"					
1.2.1.	C _{DA}	Nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos	"_"					
1.2.2.	C _M	Remonto, techninės priežiūros ir eksploataavimo sąnaudos	"_"					
1.2.2.1.		<i>kuras</i>	"_"					
1.2.2.2.		<i>medžiagos, atsarginės dalys, mažavertis inventorių</i>	"_"					
1.2.2.3.		<i>techninės priežiūros ir eksploataavimo darbai ir paslaugos</i>	"_"					
1.2.3.	C _{SF}	Dujų saugojimo sąnaudos	"_"					
1.2.3.1.		<i>dujų saugojimo požeminėje saugykloje sąnaudos</i>	"_"					
1.2.3.2.		<i>dujų saugojimo dujotiekiuose sąnaudos</i>	"_"					
1.2.4.	C _P	Personalo sąnaudos	"_"					
1.2.4.1.		<i>darbo užmokesčio sąnaudos</i>	"_"					
1.2.4.2.		<i>privalomojo socialinio draudimo sąnaudos</i>	"_"					

1.2.4.3.		garantinio fondo įmokų sąnaudos	"_"				
1.2.4.4.		darbuotojų saugos ir sveikatos sąnaudos	"_"				
1.2.4.5.		mokymų, kvalifikacijos kėlimo, studijų sąnaudos	"_"				
1.2.4.6.		komandiruočių sąnaudos	"_"				
1.2.5.	C _T	Mokesčių sąnaudos	"_"				
1.2.5.1.		turto mokestis	"_"				
1.2.5.2.		žemės nuomos mokestis	"_"				
1.2.5.3.		mokestis už aplinkos teršimą	"_"				
1.2.5.4.		neatskaitomas PVM	"_"				
1.2.5.5.		žyminis mokestis	"_"				
1.2.5.6.		kiti mokesčiai	"_"				
1.2.6.	C _A	Administracinės sąnaudos	"_"				
1.2.6.1		teisinės paslaugos	"_"				
1.2.6.2		konsultacinės paslaugos	"_"				
1.2.6.3		ryšių paslaugos	"_"				
1.2.6.4.		Komunalinės paslaugos (elektros energija, vanduo, nuotekos, šiukšlės, t.t.)	"_"				
1.2.6.5		Kitos administracinės sąnaudos	"_"				
1.2.7.	C _S	Rinkodaros ir pardavimų sąnaudos	"_"				
1.2.7.1		reklamos	"_"				
1.2.7.2		klientų mokėjimų administravimo, surinkimo sąnaudos	"_"				
1.2.7.3		kitos rinkodaros, pardavimų sąnaudos (nurodyti sumas, didesnes kaip 5% nuo 1.2.7 punkto sumos)	"_"				
1.2.8.		Finansinės sąnaudos					
1.2.8.1.		Palūkanos					
1.2.8.2.		Kitos finansinės sąnaudos					
1.2.9.	C _O	Kitos paskirstytinos sąnaudos	"_"				
1.2.9.1		Turto draudimo sąnaudos	"_"				
1.2.9.2		Veiklos rizikos draudimo sąnaudos	"_"				
1.2.9.3		Audito sąnaudos	"_"				
1.2.9.4		Narystės, stojamųjų įmokų sąnaudos	"_"				
1.2.9.5		Kitos paskirstytinos sąnaudos (nurodyti sumas, didesnes kaip 5% nuo 1.2.9 punkto sumos)	"_"				
2.		Pelnas	"_"				
II.		PREKYBA					
1.	Q	Dujų suvartojimas (transportavimas), iš viso	tūkst. m ³				
		iš jų (išvardinti pagal grupes)	"_"				
2.	Q _{TECH}	Dujų sunaudojimas technologinėms reikmėms	"_"				
III.	T	KAINA	Lt/ tūkst. m ³	-	-	-	-
IV		RODIKLIAI					
1.		Reguliuojamos veiklos sąnaudos iš viso, tenkančios 1 tūkst. m ³ dujų	Lt/tūkst. m ³				
2.		Reguliuojamos veiklos sąnaudos iš viso, tenkančios 1-am vartotojui	Lt/vart.				
3.		Vartotojų /pristatymo vietų skaičius, tenkantis 1 darbuotojui	vart./darb.				

4.		Darbuotojų skaičius	vnt.					
----	--	---------------------	------	--	--	--	--	--

Tvirtinu: _____
Pareigos

Parašas